

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 "
Külföldre egy évre	8 " — "

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” cz. politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzeket kérjük Kézdi-Vásárhelyre a kiadó-hivatalba küldeni.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Községi nyomoruságok.

VI.

Ilyen viszonyok között a szegény ember csakugyan méltán észreveszi, hogy ő huzza mindenütt a rövidebbet s jogosan felébred benne a féltékenység és bizalmatlanság. Igen, mert mindenütt azt látja, hogy minden törekvés az ő érdekei ellen irányoztatik; s így a bizalmatlanság annyira nő benne, hogy mikor a népert kellene tenni, e miatt éppen ellene tesz.

A szegény földművelő népet igazán még az ág is jobban tépi. Igaz, óriási reproductív képességgel is bír, de mindennek megvan a maga határa. A sok még is csak megárt. Egyszer a szegény földművelő ember is megöregszik vagy a sok teher alatt tönkre megy. S ekkor, midőn nyugalomra lenne szüksége, elmehehet koldulni; őt nem nyugdíjazza senki, pedig ő is az államot, a hazát szolgálta, mint bárki más, még pedig a saját birtokán.

Ügyvédeknek, közjegyzőknek, kereskedőknek, iparosoknak stb. mind kamarájuk van, csak a szegény földművelő népnek nincsen osztály-képviselő.

A falusi nyomoruságokhoz járul az is, hogy a törvények minden évben változnak, toldoztatnak, foltoztatnak s a nép e miatt nem tudja beleélni magát s így folytonos bizonytalanságban, nyugtalanságban vergődik s az tölti be keblét, a mi pedig figyelmet érdemelne; vagy ha ez sem, mi érdemel figyelmet?

Csak a most tervbe vett közigazgatási reformok hozzák meg — reményünk szerint — a kívánt gyümölcsöket, csak ezek nyújtanak kellő eszközöket a még megmenthetők megmentésére.

A jó közigazgatás igen sokat tehet falusi nyomoruságaink enyhítésére. Tehet azon közigazgatás, mely nemcsak

felülről vár utasítást és alulról nógatást, hanem saját kezdeményezéséből teszi a nép jólétéért.

Legyenek csak a közigazgatási közegek a falusi népnek már egyszer igazán védői, ne csak örökké végrehajtani jelenjenek meg a községekben, s akkor mindjárt alább fog szállani az elkésredés.

Mi is tartozik a közigazgatáshoz? Ki tudná azt részletezni? A közigazgatás maga az élet — mondja egyik jeles írónk. A közigazgatás elkezdve a muszkatövist kiirtásától fel az iskoláig és templomig áldásosan működhetik. A jó közigazgatás a jólét alapja; ellenben a rendezetlen közigazgatás oly jobbizonytalanságot teremt, mely elkecsériti és fájdalommal tölti el még a legjobb honfiak kebelét is.

Mindezen nyomoruságok enyhítése mellett pedig okvetlenül szükséges a hivatalnokoknak a szolgálati pragmatika, de szükséges egyúttal a valódi kötelesegségérzet s az igazi humanizmus.

Adná Isten, hogy a tervezett közigazgatási reform mindezekre tekintettel felfelelné a nép valódi érdekeit s valahára a községek mai borongós élete fölött derültebb fény kezdene felragyogni!

Falusi.

Mi hír a nagyvilágban?

Az agg német császár, a 89 éves Vilmos, jubilál. Ritka uralkodó képes oly nagy és tartós eredményeket felmutatni, mint Vilmos császár. Midőn Vilmos trónra lépett, Poroszország területe 5064 négyszög mérföld volt 18 millió lakossal, ma 6327 nsz. mérföld 26 millió lakossal. Viselt 3 diadalmas háborút, Poroszországból német birodalmat csinált s magának császári koronát szerzett. Bismarck volt a birodalom esze és Moltke a birodalom kardja s mindkettő felett állott Vilmos, ki mindkettőt igazgatta és irányt adott nekik. Az öreg császár, nem fáradva ki az uralkodás gondjaiban, ma is maga intézi minden dolgait s szigorúan örködik a rend és pontosság felett. Fia, a trónörökös, már 54 éves, s hihetőség még sokáig az leendő, mert az öreg császárnak sok kedve meghalni, sem szándéka nyugalomba vonulni.

A szerb-bolgár háború egy időre befejeztetvén, a hadakozó felek haza vonultak, vérelöntözött mezőket, füstölgő romokat, inséget és nyomort hagyván maguk után. A nagyhatalmak mindent elkövetnek, hogy a fegyverszünet alatt a valóságos béke megköttesék.

Görögország irigy szemmel nézi, hogy Bolgárország Kelet-Ruméliát magához akarja csatolni, s ezért magának kárpótlást akar szerezni Kreta szigetével, miről meg a porta nem akar amugy könnyű szerrel lemondani

Hogy miképpen fogja a vén Hellász igényeit érvényesíteni, azt még sejteni sem lehet; hisz a török haderővel szembeszállni annyi volna, mintha valaki fejfel menne a falnak. Különben Görögország nagyhangú készülődéseitől nem lehet tartani, mert Európa már meg van szokva, hogy Leonidász utódai többet lármáznak, mint cselekednek.

* * *

Országgyűlésünk ma 9-én kezdette meg működését. Valószínűleg még ezen ülés-szak folyama alatt egy nevezetes törvényjavaslat fog a képviselőház elé kerülni a regálé-váltás, mely a községek életére nagy és előnyös hatással leendő. A törvény szerint a községekre kimondatik, hogy kules szerint tartoznak a regálékát megváltani, az állam előlegezi a pénzt amortizációra a községeknek, a Rothschild-konzorcium az államnak. Az előmunkálatok készek, a műveletet hamar be lehet fejezni. Csak pénz legyen, az pedig lesz. 120 millió frt kívánatlik. A kormány úgy számít, hogy a 110 millióból mintegy 60 millió a kincstári, a királyi család és a főúri uradalmak regáléinak megváltására esik; tehát a folyó évi deficit ez uton fedezve volna minden esetre, 60 millió pedig esnék a közép- és kisbirtokosoknak.

0.

Imets F. Jákó megnyitója

az erdélyrészi magyar kultúregylet csikmegyei fiókjának decz. 28-án tartott alakuló gyűlésén.

„Minden ember legyen ember és magyar,
A kit e föld hord s egével eltakar.”
Vörösmarty. (Főthi dal.)

(Folytatás.)

Nem állunk előnyösebben a déli határ felé sem. Igaz egyébiránt, hogy itt a mulasztás nem egészen a magyar politikát terheli. Midőn a török hódoltság után az ezáltal pusztán hagyott vidékekre tót, oláh, sváb, legfőképpen pedig rácot telepítettek: akkor már a magyar közigazgatás nem volt önálló. Ha önálló lett volna, akkor az ipeki rác püspök betelepíteni kívánó csapata elé másnemű letelepedési feltételeket kellett és lehetett volna szabni. E helyett azonban a letelepült szerbek egyházi, sőt még politikai tekintetben is oly fontos autonómiát kaptak, melynek ürügye alatt az „Omladina” szellemű patrioták bizton folytathatták a Száva és Duna jobbpartjáról sugalmazott hazaelenes üzemleiket. Mi több: általuk Magyarország integritása is megtámadtatott, midőn részükre „Bánát” czim alatt külön politikai kerület állítottak fel, midőn ennek Mária Terézia alatti visszakezbelezése oly sok küzdelemmel járt, és végre, midőn a közelebbi abszolút kormányzat alatt azon vidékből ujjlag már nem is egy, hanem „Szerb vajdaság” és „Temesi bánág” czime alatt két koronartományt kerekítettett vala ki. Természetes, hogy míg ezekben a szerbek politikai cenzit-fugál törekvései újabb és újabb tápot nyertek: a többi nemzetiségeknek is hasonló aspirációkra meg volt adva a veszélyes példa.

És ha tovább megyünk nyugat felé: mi tárul szemünk elé? az, hogy a régi Tót-országnak tulnyomólag magyar vármegyéi egészen elszlávosodtak; a sokáig magyar kormány alatt állott Boszniában a magyar történelmi és nemzeti nyomok elenyész-

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért,
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bérlegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltetnek.

tek; sőt, a mi több, a horvátok eredeti hazájukból, a régi Kroacziából, felkerekedvén, az Unnán átléptek és a Száva mindkét partján, az azelőtt ép oly magyar érzelmű és nemzetiségű területen foglaltak helyet, minő azon magyar területnek még jelenben is mutatkozó romja, az ugynevezett „Turopoliai grófság”. És végül a magyar tengerpart, melyért Kálmán királyunk óta annyi magyar vér folyt napjainkig, hova zsugorodott össze? a kétes jogcíművé vált Fiume városnak másfél mérföldnyi területére. A tengerpart többi részét pedig a toladó horvát testvérek birják. Dalmátországról nem is szölok, mert arról immár, mint a magyar korona egyik gyöngyéről, sem az újabb magyar közjogban, sem a kézen forgó újabb tankönyvekben nincsen szó.

Ime, ilyen barátságos (?) szintű szegély az, — az osztrák sógor felőli nyugati rözsesövényről eltekintve — mely Magyarországot határképen környezi! Oly barátságtalan és idegen ez, hogy dermedező magyar szívünk önkénytelenül hátrál meg azokon s huzódik vissza róluk az ország melegítőbb göczpontjai felé.

Vonuljunk azért mi is ezen tágasabb szemle-utról jelenleg hátrább és tekintsük meg: miképpen állunk közelebb eső saját tűzhelyeink körül?

Ha a nagyobb hazarész magyarabb vidékei felől vagy éppen a belső Székelyföldről kiindulva egy szünidei vagy más alkalmi kirándulást tesszünk az erdélyi vármegyeire: azon lehangoló benyomást és elszomorító tapasztalatot nyerjük, mintha nem is Magyarországon, hanem a szomszéd Romániában, vagy, a Királyföldre vonatkozva, a német birodalom valamelyik fejedelemségében utaznánk. Pedig tagadhatlan történeti tény az, hogy a Királyföld és a régebben ugynevezett „Magyarok Földé” valaha nemcsak névleg, hanem tényleg, t. i. lakosságra nézve is magyar föld volt. Bizonyítják ezt a régibb irott emlékeken kívül a helységek, mezők, erdők, folyók és dülők nevei, melyekből a sok fordítás vagyis inkább ferdítés daczára is kilátszik a magyar gyöknek csirája; bizonyítják sok helytt ethnographiai vonások, építkezések, viseletek és szokások tünetező romjai; bizonyítják telepítések és települések történelmi számbavétele, helyrajzi és társadalmi viszonyok befolyása, valamint a szomszédos országok és területekkel való érintkezés esélyei is.

(Folytatása következik.)

A kézdivásárhelyi „Rudolf” kórház közgyűléséből.

Elnöki megnyitó.

Tisztelt közgyűlés!

Legszivesebben üdvözlöm mindnyájukat ezen első közgyűlésünkön, melyet a „Rudolf” kórház létesítése óta összehívtam, miután szükségessé vált azt az öszről mostanig elhalasztani, mikor a magyar szent korona országai vörös kereszt egylete központi igazgatóságának kívánságára a töle nyert 14 havi segély folytán a számadásokat ezen polgári év kezdetével kell felterjesztenünk s következésképp mindenben ezzel egyöntetűleg kelle eljárunk.

Ha visszatekintünk a kórház keletkezése óta eltelt rövid idő eredményére, mindnyá-

junk szívét a legnagyobb öröm és hála kell önkénytelenül elfoglalja, mert kétségtelen, hogy az minden tekintetben még legvérmesebb reményeinket is felülmuta. Vessünk csak egy futó pillantást a közelmúltra.

1884. augusztus havában ott látjuk az épületet, mely kórházzá való átalakítását igényelte, s a mely október 19-én teljesen elkészülve és berendezve fel lett szentelve s átadva rendeltetésének. A ki építéssel bajlódott s különösen egy réginek átváltoztatásával, tapasztalásból bizonyára igen jól tudja, hogy a legpontosabb kiszámítás dacára is túlhaladja a reá szánt összeget, mert midőn csak bontani kezdtünk egy régi épületet, mutatkoznak oly hiányok, melyekre nem számítottunk. Így történt ez mi velünk is az épületnek kórházzá való átalakításánál, hol lépten-nyomon előre nem látható újabb és újabb költségek merültek fel, ugyannyira, hogy az éveken át vajmi bajjal gyűjtögetett kis alaptőkénket kevés kivétellel egészen kimerítette. Nem tagadhatom, hogy a kórház jövőjéért aggódó lelkemet nem kis gond fogta el, midőn úgy szólva minden alapvagyon nélkül meg kellett nyitnunk azt és átadni egy bizonytalan jövőnek, a mennyiben az minden kísérlet előtt annak nevezhető.

Hogy a fentebbiek dacára erőm volt a nehézségekkel szembeállani, azt csakis a mennyi jó Atyánkba helyezett rendíthetetlen hitem és bizalmamnak köszönhetem, mely arról győzött meg, hogy ezen önzéstelen, nagy hiányt pótló human intézményt is, melyet szenvedő felebarátaink nyomorának enyhítésére felállítottunk és szent nevében nyitottunk meg, áldásával fogja kísérni, a mint az be is következett. Hála, szívünk egész bensőségével átérzett hála érte a Mindenhatónak, ki kórházunk felett oly atyailag örködött! Könyörödjünk azért jövőre is, mert vajmi igaz az, hogy hiába való az ember minden fáradozása, ha nem járul hozzá Isten áldása!

Nagy hálával tartozunk továbbá a magyar szent korona országai vörös kereszt egyletének, melynek áldozatkész segélyezése következtében voltunk csak képesek a kórház folyó szükségleteit fedezni. Mi természetesebb tehát, mint az, hogy hálánkból kifolyólag mi is bár némi viszonzásul mindent kövessünk el a vörös kereszt egylet nemes, emberbaráti nagy czéljainak előmozdítására, mit a nélkül is első sorban alattvalói hűségünk megkövetel mindnyájunktól azon intézmény iránt, mely felségessé uralkodó Királyunk és Királynéjának védelme alatt áll.

Nem tehetem továbbá, hogy a legnagyobb elismeréssel és méltánnyal meg ne emlékezzem kiválóan azokról, kik a „Rudolf” kórház sikerteljes fentartását első sorban előmozdították. Dr. Sinkovics Ignác, mint orvosa az intézetnek, odaadó szorgalommal, pontossággal, szakképzettséggel és a legnagyobb sikerrel gyógykezelte a betegeket és rendeleteit Sárkány Gyuláné és Mikonya Józsefné a legpontosabban végrehajtották, valamint a betegekkel való lelkiismeretes és gyöngéd bánásmódjuk s a kórháznál uralkodó kifogástalan rend és tisztaság által mindnyájunk elismerését méltán kiérdemelték, és bizom bennök, hogy a méltánnyal ezen kifejezése buzditásul fog szolgálni náluk, a fokozatos siker felmutatása által azt jövőre is kiérdemelhetni. Elismeréssel és köszönettel kell adoznunk végtére a kórház derék gondnoka Szűcs József polgármester urnak, ki sokoldalú elfoglaltsága dacára a legönzéstelenebb kitartó szorgalommal töltötte be tisztjét, valamint a kórház összes tisztikara, u. m. pénztárnok, ellenőr, alelnökök, titkár és jegyzőkné, kik összesített erővel követték el mindent, hogy a kezdet nehézségeit legyőzve, a kivívott eredményt felmutathassuk. Fogadják tehát legméltóbb köszönetemet egyenként azon pár szóban, melyet velem a tisztelt közgyűlésnek bizonyára minden tagja érez, hogy t. i. a jó Isten áldja meg érte s évek hosszú során át élve, tovább is önzéstelen odaadással munkálkodhassanak a jótékony mezején, hovatovább mindinkább élvezve lelkiismeretük szózatában azon páratlan édes örömeiket, melyeket az igazi jó cselekedetek gyakorlása már itt a földön nyújt.

Erköcsi szoros kötelességünk a „Rudolf” kórház jövőjét minden körülmény között biztosítani és azt idő folytán fel is virágoztatni, mire felhív azon kedvező körülmény is, hogy szerencsések voltunk ezen év tavaszán Rudolf trónörökös és főherceg ö Fensége legmagasabb védnökségét megnyerni. Kövessünk el tehát összesített erővel, egy szívvel és lélekkel mindent a „Rudolf” kórház emberbaráti nemes czéljainak előmozdítása érdekében; hordjunk össze méhekhez hasonló szorgalommal mindent, miáltal kis alaptőkéjét gyarapíthatjuk, hogy az minél szélesebb körben gyakorolhassa a Krisztus urunk szelleme szerinti valódi jótékonyt, melyet szenvedő és nyomorban színlődő felebarátainkkal.

A fentebb elősorolt eredménynél fogva a legnagyobb örömmel nyitom meg a „Rudolf” kórház első közgyűlését, éltetve mindenekelőtt annak legmagasabb védnökét, Rudolf trónörökös főherceg ö Fenségét királyi családjának összes tagjaival! Éljenek sokáig boldogan a haza és nemzet boldogítására!

Levél Romániából.

Galacz, 1886. január 3.

Tek. szerkesztő ur!

Utóbbi levelemben még sok mindent el kellett volna mondanom, hogy abból a t. olvasó közönség kielégítő fogalmat nyerjen Romániába kivándorolt székely testvéreink nagy számáról. Erre vonatkozólag még egyet-mást a tek. szerkesztő ur becses engedelmeivel elmondok.

Említettem volt, hogy az itteni fagyárban, nagy udvarokban stb. mily sok székely munkás van, kikben még egy ruházat, mint munkásság és anyanyelv tekintetében fel lehet ismerni a székely eredetet.

De ezeken kívül még hány oly eloláhosodott székely van itt, kirköri már fel sem lehet tenni, hogy valaha székelyek lettek volna!

Ezek a többi székelytől egészen elidegenedve, a most beérkezettől elpártolva élnek s nagyobbra az oláh munkások közt lehet őket látni, és mily állásban? mint favágó napszamosok. Az oláhok azon szokását, hogy nem szegődnek el egy gazdához, ne-hogy mindig helyett kelljen állniok, elcsajátították; inkább kedvelik a napszámra járást, mert így megkímélik magukat a mindennapi dologtól s a mit 2—3 nap alatt kapnak, a mellett ugyanannyi nap henylhetnek is.

Az ily eloláhosodott székely munkás népen kívül még igen nagy számmal vannak megtelepedett székely családok, kiknek egy része boldog, más része pedig egész boldogtalan.

Kik pár évvel ezelőtt, mikor jobb világ volt s mikor még minden cselédet arany pénzzel fizettek, meggyűjtött pénzüikkel jövő-jüket biztosítani tudták, azok boldogok és most a terhesebb dologtól felmentve élhetnek. Hanem ezeknek a számát túlhaladja a szegényebb sorsu családoké, melyeket az Isten 4—5 apró gyermekkel áldott meg, kiknek a mindennapi eledelt is csak az Isten tudja, mily nehezen szerezhetik meg a napszámából, mert ha el akarnának is szegődni, nem kapnának helyet. Ily több gyermekkel bíró apát vagy anyát nem igen fogad be egy cseléd tartó gazda sem.

És a megtelepedett székely családok, dacára annak, hogy közülök már többen egész nyomorban élnek, mégsem gondolnak arra, hogy valaha még visszajöjjenek a Székelyföldre; sőt számuk a most beérkezéssel még napról napra szaporodik. Különösen Háromszék és Csík megyékből özönlének tömegesen.

A nevezett megyékben a kivándorlás egész divattá vált. Ha egy kivándorolt jó magaviseletű, szorgalmas leány az első hónapokban, a míg az otthon valót nem feledheti, fizetését szülőinek haza küldi, az már soknak a szemébe ötlök s így nyilatkoznak: „Hát én miért lennék alábbvaló, mikor annyit én is megkapok Oláhországban, mint más?” S aztán egész szekeressé válnak, mikor kék meg a férjes nők is, kiket két hét múlva már a férj is követ.

Annyi székely nőséledet, a mennyit én most itt Galacz utcáin mindennap látok,

még csak Brassóban láttam ezelőtt; de kétségbe vonom, hogy most annyi volna Brassóban, mint itt; mert a kik ott szolgáltak, most azok is mind bejönnek ide. Ha valaki a most bevándorlottakhoz kérdést intéz, hogy hova valók, laktak-e még valahol, nagyobb részüktől ilyen feleletet kap: Kászonyfalusi vagyok, Brassóban annyi s annyi ideig laktam, németül egy kicsit tudok stb.; és az ilyenek rendszeresen azonnal kapnak helyet.

Ha egy kevés ideig szolgáltak, a leány a szülőinek vagy szeretőjének, a nő meg a férjének levelet írat haza, melyben tudatja, hogy mily jó helyett van, mily jó a fizetése, csak az esik nehezére, hogy oly távol kell lenniök egymástól; és Isten a megmondhatója, még miket nem írat; csak azt lehet látni, hogy a levél megtette a kívánt hatást, mert rövid idő múlva mellette van imádojtja is.

Ekkor legfőbb ohajtásuk az, hogy ha lehetséges, egy helyett álljanak szolgálatban; ez azonban igen ritka eset, mert sok háznál még az is tiltva van, hogy a szerető vagy férj bejárjon a házhoz. Mit tesznek tehát? 2—3 hónapig egymástól távol laktak, külön szolgálnak, s aztán házat bérelnek. Házbért annyit fizetnek három hónapra, hogy a Székelyföldön egy tisztességes lakásért egy évig sem kellene többet fizetniök.

A férj a fagyárba vagy akármilyen más gyárba szolgálatba áll, a nő pedig napszámra megy vagy a bérelt házban mos, de tény az, hogy az ilyen háztartóknak, különösen ha gyermekük is van, még a családjuk körében szükséges költségek fedezésére sem elég a keresetük.

És az ilyenformán megcsaladosodottak mégis megszokják az oláhországi életet, egész idegenekké válnak hazájuk iránt, a mit eléggé bizonyít, hogy hány székely fiut láthatunk az oláh katonaság között.

Ennek valóságáról — mit már sokaktól hallottam, de nem hittem — csak a mult nyáron győződtem meg. A tözsomszédomban lakó oláh tiszt inasához mindennap látogatá ment egy oláh katona, kinek egy félméter hosszúságú puskától magaslott ki a nagy sapkájából. Egy alkalommal ezen látogató oláh katonát hallottam magyarul beszélni az udvarunkon lakó magyar leánnyal, s nem állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem, hol tanult magyarul, mely kérdésemre azt felelte, hogy még otthon tanult meg magyarul; azon kérdésemre pedig, hogy hova való, elmondta, — a mennyire magyarul beszélni képes volt — hogy ő székelyföldi, X. városából való, honnan már 15 éve szülőivel együtt kivándorolt, és azóta sohasem járt haza, csupán az apja egyszer, akkor is azért, hogy birtokát eladja. Azóta itt laknak egyik oláh városban szerzett birtokukban, honnan aztán a népszámláláskor más székely fiukkal együtt elvitték katonának.

Végül nem mulasztatom el megemlíteni, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából a fagyár hat hétig szünetelt, a mennyi munkás nép ott volt, mind elbocsátott, a míg a gyár ismét megkezdte működését, s ma és tegnap a város minden utcáján tömegesen lehetett látni a székelyeket, kiknek egy része a mai vonattal haza indul; de nem tudom, mennyi ideig lesz otthonmaradásuk, mert a bucsuzni összegyűlt bus és könnyező székely leányokat így vigasztalták: „Ne busuljatok, mert nem sokára megint itt leszünk.”

M. Gy.

Honvédtisztek Szilveszter-estéje.

Csik-Szereda, 1885. jan. 2.

Igen szép és válogatott közönséget hozott össze a helyben állomásozó honvédtisztek által rendezett „Szilveszter-estély” a megyeház gyülestermében. A terem rögtönzött egyszerűségben tündökölt. Már esti 7 órakor sürrien érkeztek a zörgős szának. Csakhamar benépesedett a terem és már 8 órakor javában folyt a tánc, mely az itteni hagyományos szokás szerint előbb „lassu magyar”-ral, azután rá pattogó csárdással kezdetett meg. A négyeseket 30 pár táncolt. Ülve nem maradt senki. Így is kell!

Mielőtt az estély lefolyásáról tovább ír-nánk, bemutatjuk a jelenvolt szép koszorut feljegyzésünkben összeállított betűrendben.

Ott láttuk: Antalfy Róza, Ádám Irma, Benedek Istvánné, Bogády Gyuláné, Borosnyai Gáborné, Csanády Béláné, Dósa Gáborné, Enyeter Pepi, Elthes Jakabné, Gál Károlyné, Germán Mari, özv. Lakatos Jánosné, Láréné Albertné, özv. Lázár Dénesné, Lázár Juliska, Lázár Margit, Miklósi Józsefné, Minier Mari, Minier Ferenczi Erzsike, Nagy Sándorné, Nagy Leontin, Novotny Mariska, Pap Györgyné, Pauszné Mikó Ilka, Páscu Sándorné, Pototzky Gergelyné ifj., özv. Reviczky Péterné, Sprencz Györgyné, Szász Lajosné, Vajna Tamásné és Vajna Mali ö nagyságait.

Körülbelül 11 óra után kezdődött meg a szünet, mely alatt a már most egy-egy társasággá alakult közönség szétoszlott az éttermekben. Itt felemlítjük, hogy a kiszolgált ételek és italok ugy olcsóságuk, mint minőségükkel fogva felülállanak a dícséreten. A kiszolgálásról már nem is szólunk.

A vacsora folyamában Páscu Sándor örnagy ur igen szépen átértett szellemes alkalmi felköszöntőt mondott. A felköszöntő befejezése pontosan összeesett az éji 12 órakor kimúlt ó-év utolsó percével s így tehát a következő perczben az új-év kölcsönös üdvözlése a legmeghatóbb módon nyilvánulhatott.

Általában a felköszöntő minden egyes pasusát lelkes ovációk követték, és hogy a lelkesülés nem volt szalmatűz, álljon itt azon meglepő szép eredmény, mely a Végh István mérnök ur által rögtönzött gyűjtőven eszköztől gyűjtéssel a honvéd tisztí özvegyek és árvák ellátási intézetének alaptőkéje gyarapítása érdekében történt adakozások által elértetett.

A kezünkhöz juttatott gyűjtőiv szerint adakoztak: Mikó Bálint, Hám Ignác 5—5 frt; Dr. Spányi József, Sövény Adolf 3—3 frt; Vajna Tamás, Száva Lukács, Miklósi József, Boér Péter, Kikindai Gyula, Meisels Lajos, Páscu Sándor 2—2 frt; Molnár Lajos, Dósa Gábor, Nagy Sándor, Gál Endre, Imets F. Jákó, Dapsi Frigyes, Szabó Miklós, Györfy Sándor, Csanádi Béla, Ercsényi Béla, ifj. Pototzky Gergely, Benedek István, Fisch Lipót, Láréné Albert, Bogády Gyula, Kánya Gyula, Székely József, Heigel Lipót, Elthes Jakab, Szász Lajos, Borosnyai Gábor, László Ferenc, Novotny Mariska, Nagy Leontin, N. N., Enyeter József, özvegy Lakatosné, Végh István, Pataki László, Pál Joachim, Székely Imre, Szenkovits János 1—1 frt; Reviczky 60 kr; N. N., P. G., Gál József, S. Gy., B. a., Lövinger Miksa 50—50 kr; Vorsatz Antal 30 kr; összesen 70 frt 90 kr, mely összeg a honvéd tisztí özvegyek és árvák segély ellátási intézetének beküldetett.

Ily nagylelkűség nem szorult dícséretre, de fogadják az adakozók a tisztikar köszönő elismerését.

Az estély egyik programja volt a tombola-játék, mely a szünet végét töltötte be. Az aránylag kevés, de szép és értékes tárgyakat Fortuna aránytalanul osztotta ki a játékosok között. Hja! mert szeszélyes volt ő istensége szörnyen; némelyeknek 3—4 tárgyat is juttatott, míg mások semmit sem kaptak.

Zajos derűtséget keltett az, hogy egyik kisasszony egy doboz magyar bajusz-pedrot nyert, egy másik egy üveg bort; az urak is részesültek ilyen tréfában: egyik nyert egy doboz hajport, másik hajtűt stb.

Kár, hogy ezen különben igen érdekes játék nem volt nagyobb kiterjedésre tervezve. Nagy része a vendégeknek nem jutott sorsjegyekhez, s így abban részt nem vehettek.

Itt bátrak vagyunk egy nézetet kockáztatni, t. i. hogy jövőre több és olcsóbb tárgyakat kell nyereleménytárgyakul kitűzni, hogy többen nyerhessenek, habár nem is értékes dolgokat, de pillanatnyi hatásuk még is meglesz; továbbá, hogy kedvezőbb eredmény érressék el jövőre az itteni jótékonyági mulatságokat rendezni szokott hölgyek véleménye is hallgatassék meg, mert ezen jótékonyági rendezésből azt látjuk, hogy jövedelemre nem is czéloztak.

A tombola után újból tánczra penderült

nemcsak a fiatalság, de még az öregek is és minden program nélkül, oly fesztelen jó kedvvel, minőre rég nem volt eset. Legszellemesebben rendeztetett az utolsó négyes, melyben a csoportok a fali tükrökkel szemben állítottak. Mindenki kíváncsi volt, hogy mi lesz ebből? Erre ráhúzták a csárdást, mely „ujra” és „hogya vala”? felkiáltások között folyt egész reggeli 6 óráig.

Ez alkalommal mellőznünk kell a buffetben kedélyes elbeszélések és anekdoták fűszerezésével poharazás közben lefolyt csevegéseket, mert minket a táncsterem anynyira lekötött, hogy figyelmünk csak részben terjedhetett ki arra, s habár érdekesnek tartandó egyes felkapott részletet ide leírni, még is elhagyjuk azt, nehogy hosszadalmasok legyünk, hanem a helyett futólag betekintünk a honvéd tisztikör helyiségébe, az estély befejezése után visszamaradt jókedvű cimborákhoz, a nélkül, hogy elárulnók, mennyi nektár folyt ott el reggel 8 óráig zeneszó mellett mulatva.

Végül még csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy a mulatság sikeréhez nagyban hozzá járult a hölgyeknek azon dicsőre méltó eszélyessége, hogy a meghívókban kifejezett ohajnak megfelelően ez alkalommal csakugyan házas tolettékben (! Szerk.) jelentek meg; továbbá a jó benyomás, melyet a honvéd tiszték a vendég közönségre gyakoroltak, a vendégszerető fogadtatás, előzékenység és mindenre kiterjedő figyelem által. Sikerült is nekik ezen jó benyomást mindvégig megőrizni s a jövőre is biztosítani.

—r.

Szinészet.

Csik-Szereda, 1886. január 6.

Vasárnap január 3-án „Viola”, Szigethi József 8 felvonásos népszínműve, került színpadra, oly összevágó és görődülékeny előadásban, mely a szintársulatnak méltán dicsőretére vált.

Völgyi Viola szerepében oly etalált alak volt, alakítása oly művészi, hogy a közönség számtalanszor megtapsolta és a lámpák elé hiva, megéljenezte.

Iványi Peti cigányt oly ügyesen és természetesen ábrázolta, mozdulatai, kifejezése oly élethű képét tárták elénk a valódi cigánynak, hogy bármelyik nagy színpadon ezen szerepében teljes sikert arathatna.

A többi szereplők is általában nem csak megtanulták, hanem meglátszott, hogy tanulmányozták is szerepeiket. Az előadás teljes sikert ért el.

Közönség ez alkalommal is csekély számban volt.

Kedden január 5-én adatott a „Női harc, vagy: párbaj a szerelemben.” Francia vígjáték 8 felvonásban. Irta Delacourt. Fordította Szerdahelyi Kálmán.

Harayné Autréval grófné szerepében mutatta be meglepő szép tehetségét és színpadi rutinját. Harayné a társulat elsőrendű tagjai közé sorozható, ki szerepeit szép fel fogással tanulmányozza és érzéssel játsza. A közönség igen sokszor tüntetőleg megtapsolta.

Némethi Lilla Leonát oly bájos szendességgel, és természetű gyermekiességgel játszta, mely csak töle telhetik ki s melylyel a közönséget többször zajos tapsokra készítel.

Lendvay (Flavigneul Henri) szintén nagy hatással játszott, valamint Völgyi (Montrichard) báró is.

Szilágyi (Grignon Gusztáv) ellen ez alkalommal semmi panaszunk; teljes nyugaltsággal játszott s játéka mesteri volt. Csak így tovább, ez hasznára válik.

A sugó is szerepét meglehetősen teljesíti s neki is egy kis mérsékletet ajánlunk.

Meghívó.

A magyar szent korona országai vörös kereszt egylete Kézdi-Vásárhelyi vidéki választmányának 1886. január 11-én délután 2 órakor Kézdi-Vásárhelyt a tanácsház nagytermében tartandó közgyűlésére az alapító és rendes tagokat, valamint a szent ügy iránt érdeklődőket bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai lesznek:

1. Elnöki megnyitó beszéd.

2. Évi zárjelentés a jegyző által.

3. A pénztárnok évi számadásának kimutatása.

4. Választása az üresedésben levő tagoknak.

5. A „Rudolf” kórház létesítése óta gondnoki, orvosi és pénztárnoki jelentések.

6. Mindennemű folyó ügyek, indítványok. Kézdi-Vásárhelyt, 1886. jan. 6.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Dobay János,

jegyző.

Különbélek.

— A kézdívásárhelyi tanácsház nagyterme folyó hó 10-én vasárnap délelőtt 11 órakor szép ünnepély színhelye leendő. Ekkor fogja Pótsa József főispán Dr. Sinkovics Ignácnak, Kézdi-Vásárhely város érdemeiben gazdag főorvosának, a Ferencz József lovag rendet átadni. Még egyszer felhívjuk a közönség figyelmét ezen ünnepélyre.

— Horváth Károly gergyó-alfalvi plebános folyó hó 5-én meghalt. E hír annyival inkább meglepő, mert egy héttel ezelőtt még friss egészséggben láttuk őt Csik-Szeredában az erdőlyrészi magyar közművelődési egyesület csikmegyei főkegyeletének alakuló gyűlésében részt venni. A boldogult jeles képzett-szerű, általánosan szeretett és tisztelt pap volt, ki jót tett mindenütt, hol módjában állott. Megdöbbenéssel értesülünk azon nem érthető körülményről is, hogy zilált anyagi viszonyok miatt maga vetett volna véget életének.

— Irnoki állomások. A kézdijárási szolgabírói irodában 360 és 300 frt fizetéssel összekötött irnoki állomások vannak üresedésben. Pályázni kívánók sajátkezűleg irt és okmányokkal felszerelt kérésüket a kézdijárási szolgabíróhoz adják be.

— A csik-sztdmokosi, illetőleg baláni rézbánya tulajdonosai, mint biztos forrásból értesülünk, elhatározták, hogy a bányamunkát tavasszal újból megkezdik. Tehát csak a télen szüntették meg s épen akkor, midőn a nyomorban sinlő munkás népnek betevő falatja sincs. Ez lehet szép, de lelketlen speculatio!

— Mulatságok. Kézdi-Vásárhelyt az idei farsangon rendezendő mulatságok a következő sorrendben fognak megtartatni: 1. Január 23-án társas-estély a kézdívásárhelyi „Stephanie” menház javára özv. Pap Andrásné és Szöcs József polgármester elnökelete alatt. 2. Január 30-án álarczos-bál a vörös kereszt egyesület Kézdi-Vásárhelyi vidéki választmányára javára ifj. Jakab Istvánné és Fejér Károly elnökelete alatt. 3. Február 3-án sorsolással egybekötött társas-estély a háromszéki „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára Szabó Mózesné és Kelemen István elnökelete alatt. 4. Február 13-án álarczos-bál a kézdívásárhelyi oltáregylet javára id. Dávid Istvánné és esetleg később kinevezendő férfi-elnök rendezése mellett. 5. Február 20-án elite-bál a kézdívásárhelyi „Rudolf” kórház javára Szöcs József polgármester elnökelete alatt. 6. Február 27-én közvácsorával és sorsolással egybekötött társas-estély a Kézdi-Vásárhelyt építendő táncsterem alapja javára Szöcs József polgármester elnökelete alatt. 7. Március 6-án a kézdívásárhelyi nőegylet elite-bálja később kinevezendő elnök rendezése mellett.

— A gergyó-sztdmiklósi „korcsolya-egylet” Szilveszter estéjén a Laurenczi-féle teremben színelőadás, néma képletek- és nagy derűtséget keltő zene-előadásokkal egybekötött táncestélyt rendezett, mely minden tekintetben kitűnően sikerült. Közönség igen szép számmal volt, a jó kedv általános volt s csak éjjeli 3 óra vetett véget a szép mulatságnak.

— Csikban a kemény fagyot oly enyhe idő követte, hogy pár napig ha így tart, a rendkívüli nagy hó egészen elolvad s szánkázás helyett csolnakázhatunk.

— Tűz volt Futásfalván szombatira virradó éjjel. Ambrus A. vendéglősnök egy csüre s néhány darab marhája égett el.

— Legjobb a középut. Egy korcsmai filozóf emlékiratait rendező sajtó alá s az előszót így kezdi: „Teljes világéletemben ki nem állhattam az üres poharat és ki nem állhattam a telt poharat. Itt is igaznak bizonyult, hogy legjobb a középut; ez azonban leginkább a torkomon vezetett keresztül.”

— A leghosszabb farsang. Az ez évi farsang 62 napig tart, tehát a leghosszabb farsang, a mit a naptárkészítők valaha kimódoltak. A farsang ugyanis vizkereszt után kezdődik s hamvazó szerdán ér véget, a hamvazó szerda azonban óp úgy változik, mint husvét vasárnapja, mert 46 nappal esik előtte. A farsang hosszúsága tehát attól függ, hogy korán vagy későn esik-e husvét. Husvét napját viszont a niczeai zsinat úgy állapította meg, hogy az mindig az első tavaszi holdtölte után következő vasárnapra essék. S ez a vasárnap legkorábban március 22-ére esik. Az idén a tavasz márcz. 20-án kezdődik 5 órakor délután, ugyanazon a napon holdtölte is van, de reggel 5 órakor, akkor, midőn a tavasz még nem állott be, tehát az első tavaszi holdtölte csak 28 nap múlva lesz, azaz ápril. 18-án d. u. 4 órakor. Ápril 18-ika vasárnap van, de e nap mégsem lehet husvét vasárnap, mert a határozat szerint a holdtölte után következő vasárnapon van husvét, ez a vasárnap pedig még holdtölte előtt beáll. S így csak ahhoz egy hétre lehet husvét. A napok és a hold változásainak ilyen kombinációja oly ritka eset, hogy százötven év óta nem fordult elő, s csak 2106-ban, azután meg 2190-ben ismétlődik. Szükséges hozzá t. i., hogy a tavasz kezdete márcz. 20-ára essék, az nap valamivel korábban holdtölte legyen és szombat. A farsangnál azonban nem az a kérdés, hogy hosszú-e, hanem az, hogy vidám-e? Legvidámabb farsang, azt hisszük, a melyiken sokat tánczolnak és sok házasság történik. Nálunk bál és táncz van elég minden évben több-több, a lakodalmak száma azonban eddig évről-évre fogyott. Kívánjuk, hogy az idén ne úgy legyen, s reméljük, hogy sok lányos háznál ament mondanak rá a mamák és papák, sőt maguk az érdekelt felek is.

RÖVID HIREK.

7 millió frank civillistát kap az özvegy spanyol királyné, mint regensző; az ötéves trónörökösné egy fél milliót kap. — Belelőtt a postakocsijába a jánozházai postakocsis s aztán otthon azt jelentette, hogy megtámadták és majd lelőtték. Tettét azért követte el, hogy kimutassa hivatala veszélyes voltát s így több bért kapjon. — A belga királyné a napokban leesett a lóról s a térdét megsértette. — A kolera Kalkuttában, mióta a vízvezeték építették, határozottan alább hagyott pusztításával; a nép eddig gödrökben összegyűjtött esővizet ivott. — Kevés a szegény leány Magyarország alvidékein; legálább a kormány nem tud kapni selyemfonó műhelyeibe elegendő leánymunkát s most országsgazte keres ilyeneket: — Katonásdi lesz ezentul az orosz iskolákban; az orosz cászár egyik legújabb rendelete szerint a diákok ezentul minden fölebbvalójuknak katonasán tartoznak köszönni. — Az amerikai vasutkirály Vanderbilt özvegyének 200 ezer dollár évdíjat hagyományozott, két fiának egyenkint 58 milliót, a másik két fiának s négy leányának pedig egyenkint közel 12 milliót. — A kolera pusztit Tonkingban is; Haiphongban naponta 30—35 ember hal meg.

CSARNOK.

A képviselőház karzatáról.

Irta: Mikszáth Kálmán.

A hol a szellemi tolettet csinálják.

Mielőtt betérnénk a buffetbe, a hol arról lesz szó, a mi a szájba bemegy, nézzünk be a Háznak abba az apparatusába is, a hol azzal foglalkoznak, a mi a szájon kijött, — t. i. a hol a beszédek fészül, helyrerángatják, mielőtt a közönség elé kerülnének. Ez a gyorsírói iroda.

Különbözőkép születik minden beszéd s akármilyen takarosnak születik, még mindig sok vele a baj, míg teljes toilettéjében léphet elénk.

Jókai rendszeren a folyosókon készíti beszédeit. Mielőtt szónokolna, egy félóraig jár egyedül, kezeit hátra kulcsolva. Beszéde mindig szerkesztve van: sokszor kierzik a finom öszhangzat eleje és vége között. Ha olyankor szólítja meg valaki, midőn az elmondandókon gondolkodik, a fejét rázza tagadólágg: «Nem vagyok otthon.»

Tisza soha sem szerkeszti beszédeit és nem gondolja át előre. Ő csak az egyes pontokat jegyzi föl magának egy előtte álló ivre nagy betűkkel schlagwortokban. Azért is laza minden beszédje s legtöbbször hasonlít egy epigrammsorozathoz. A részletekben a tömérdek «hogy»-ok és közbevetett mondatok közül kibontakozik a találó vágás és elcsattan, de az összefüggés a részletek közt erőszakolt.

Tisza csak ritkán nézi át beszédeit a gyorsírói irodában, ha fontos, külügyre vonatkozó, kormánynyilatkozatokat tesz, a melyek nálunk körülbelől mindig így hangzanak:

A ki nem lesz betegségben,
Az marad jó egészségben.

Jókai mindig átnézi.

Igen kevesen vannak, a kik nem nézik. Ezek közé tartozik Bánffy Béla, Falk, Mócsary, Pulszky Ágost, a ki arról nevezetes, hogy sem az «sz» sem a «cs» betűt nem tudja kimondani.

Istóczy Mindig leírva adja oda mondókáját a gyorsíróknak.

Szenvedélyesen kontrollirozza utólag a közbeszólásokat, a mit idegenek tettek az ő beszédébe s még nagyobb gondossággal vigyázza amaz antiszemita megjegyzéseket és felkiáltásokat, melyek idegen beszédek alatt mondatnak innen-onnan. Jaj a gyorsírónak, ha valamelyik kimarad.

Lázár, Dobránszky, Orbán Balázs és a kápaczitások közül is nem egy leírva adják oda elmeszülötteiket az iroda számára. Dobránszky előre rakja bele még a «helyes», «igaz», «ugy van» közbeszólásokat is, a saját akarata szerint; Orbán Balázs pedig ama helyeket, a miket szerinte emeltebb hangon kell majd előadni, aláhuzogatja czeruzával, a lágyan elmondandó helyeket ellenben kék írónál jelzi. (E kéziratokban tehát meg volna bizonyos fokig a hangja is öröktíve, ha a beszédek maguk kiállnák az örökkévalóságot.)

Göndöcs szintén leírva adja át mondókáját az «Országgyűlési Napló» részére,*) de soha sem lehet hasznát venni, mert a közbeszólások s kitörő derűtségek szónoklás közben rendszeren elterelik attól, a mit leirt s egészen más beszédek mond el.

A legpedansabb beszédátnézők Körösy Sándor, Irányi Dániel, Szilágyi Dezső, Simonyi Iván. Szilágyi, ha nagyobb beszédet tart, rendszeren ott marad ülés után is. Oda hozatja ebédét s órákig korrigál, egész lapokat kihuzgálva, mint olyanokat, melyeket kétszer is elmondott az ő sajátosan terjengő lapításai közben.

(Zárjelben legyen itt mondvá, hogy a Szilágyi beszédei vagy egy óráig tartanak, vagy két óráig. Rövidebb beszédet nem tud tartani. Hogy fél óráig, vagy másfél óráig beszéljen, az lehetetlen. Az öreg Pulszky ezt úgy magyarázza: — «Dezsőnek mint professornak óra számára van az esze elindulva, vagy megáll pont egy óra múlva, vagy meg nem áll és akkor az már bizonyosan pont két óra.»)

Hogy a rögtönzés némelykor mily öntudatlanul történik, arra nézve egy érdekes epizód maradt fenn a gyorsíróda annálében.

Egyszer — régen volt már — egy napon ugyanazon egy kérdésben tartottak beszédek Deáky Lajos és Deák Ferencz.

Deáky Lajos a megtartott beszéd után, melyben ellenezte a fenfőrdő javaslatot, beballag a stenograph-irodába s kéri a beszédét.

Az iroda-főnök rendelkezik:

— Kérem a Deáky beszédét!

Az illető gyorsíró, kinél nem a Deáky, de a Deák beszéde volt, rosszul hallja a nevet s átnyújtja gépiesen a Deák Ferencz beszédét a főnöknek, ki azt viszont látatlanul Deáky-nak adja át.

*) Szépen leirt beszédjei fölött ez áll: „Göndöcs Benedek apátkanonok és orsz. képviselő rögtönzött beszéde.”

Olvassa, betűzgeti az öreg Deák figyelmesen pontról-pontra, tetszik neki, helylyel helylyel bolyong nagy fejével és a meglepettség sugárzik kővér arcán, mignem az oráció végén egyszerre megütözközve kiált fel:

— De kérem mi ez itt? Hiszen én nem fogadtam el a javaslatot.

Ez eléggé jellemzi azt a csodálatos lelkiállapotot, melynek kivált a rögtönző szónok van kitéve, ha a Ház színe előtt beszél. Használható ez a csata hevéhez, mikor a vagdalkozó katonát ugyszólván az öntudatlanság láza veszi hatalma alá, úgy, hogy talán a saját vérfolyását sem érzi.

(Gondlüz.)

Közzgazdaság.

A kézdívársárhelyi takarékpénztár 13-ik évi üzletforgalmának kimutatása 1885. december 31-én. Bevételek: pénztár-készlet 1885. január 1-én 3714 frt 51 kr, betéti számlán 120,454 frt 52 kr, váltókölesön-számlán 1,681,333 frt 65 kr, előlegkölesön-számlán 5887 frt, zálogkölesön-számlán 3501 frt, kamat-számlán 36,703 frt 08 kr, illeték-számlán 15,984 frt 29 kr, részvényátviteli díj-számlán 26 frt, visszeszámitott váltó-számlán 151,501 frt 02 kr, kezelési költség-számlán 1008 frt 10 kr, jelzálogkölesön-számlán 194,449 frt, visszaváltókamat-számlán 59 frt 51 kr, ügyészi költség-számlán 480 frt 81 kr, többek számláján 15,200 frt, tisztii előleg-számlán 185 frt, vegyes államdíj-számlán 11 frt 29 kr, magy. orsz. kisbirt. földh.-int. 5 frt; összesen: 2,230,053 frt 78 kr. Kiadás: betéti számlán 179,882 frt 46 kr, betéti folyó kamat-számlán 835 frt 38 kr, váltókölesön-számlán 1,724,726 frt 30 kr, előlegkölesön-számlán 3266 frt, zálogkölesön-számlán 3438 frt, osztalék-számlán 5758 frt 08 kr, kezelési költség-számlán 767 frt 54 kr, tisztii fizetések számláján 2526 frt 68 kr, visszeszámitott váltó-számlán 63,677 frt 80 kr, kamat-számlán 285 frt 86 kr, jelzálogkölesön-számlán 199,667 frt, vegyes államdíj-számlán 76 frt 60 kr, többek számláján 15,200 frt, visszaváltókamat-számlán 10,580 frt 75 kr, ügyészi költség-számlán 498 frt 48 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 218 frt 47 kr, 10 százalékos betéti államdíj-számlán 1998 frt 31 kr, állami adó-számlán 1843 frt 25 kr, igazgatási költség-számlán 3792 frt 96 kr, jótékony- és jutalék-számlán 629 frt 53 kr, tisztii előleg-számlán 95 frt, házbér-számlán 300 frt, pénztár-maradvány 1885. december 31-én 9989 frt 33 kr. Összesen 2,230,053 frt 78 kr. Kézdi-Vásárhelyt, 1886. január 1. — Benkő Gyula, könyvelő.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyilt tér.)*

Nyilatkozat.

A „Székelyföld“ 1885-ki 104-ik számában a „Különfélék“ rovata alatt megjelent közleménynek bizonyos tételeit, nevezetesen: hogy a múlt évi december 14-én előfordult dulakodást én idéztem volna elő, hogy a ditrói örmény ajku polgárokat cigányok- és tolvajoknak szidalmaztam volna, hogy tetteleg bántalmaztattam, a polgári kaszinó helyiségéből kitransferáltattam és ügyesen megtraktáltattam volna, — kénytelen vagyok, mint téves információ alapján gyanúsítást, valótlannak nyilvánítani és visszautasítani, állításom beigazolására nézve pedig azon elfogulatlan egyének nyilatkozatára hivatkozni, kik a szóban levő eseményen jelen lévén, velem szemben ellenséges indulattal nem viseltetnek.

Az e tárgybani előzetes vizsgálatra nézve nem érzem ugyan magamat hivatva szólani; mindazonáltal a nyilvánosság előtt, így megámulva, épen mint tisztviselőnek legyen szabad annyit kinyilatkoztatom, hogy az eddigi vizsgálat a dulakodás előidézőjét már kiderítette s abból épen az tűnt ki, hogy én senkit nem bántottam, senki által nem bántalmaztattam, hanem mint békítő szerepelttem.

Különben pedig ezen vizsgálatnak eredményét, mely nem feljelentés folytán indította meg, hanem általánosan a kérdésessé tett tisztviselői reputáció lehető megóvása

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

tekintetéből, — én legalább így vélem — nyugodtan bevárom.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1886. január 2.

Nagy Tamás,
szolgabíró-segéd.

Nyilatkozat.

Alattírtak a „Székelyföld“ 104—1885. sz. a „Különfélék“ rovata 6-ik tétele alatt megjelent közleményre vonatkozólag kinyilatkoztattuk, miszerint:

1. Nem való, hogy a dulakodást a segéd-szolgabíró ur idézte volna elő.
2. Nem hallottuk, hogy a jelenlevő ditrói örményeket a „cigány“ és „tolvaj“ kifejezéssel illette volna.
3. A dulakodásban a segéd-szolgabíró ur mint békítő szerepelt.
4. Az sem való, hogy ő a dulakodásban verést kapott volna, vagy, mint az a fennebbi című lapban írva van, „a vendéglőből kitransferáltatt“ és „ügyesen megtraktáltatt“ volna.

Kelt Gyergyóban, 1886. jan. 2.

Sáska János.
Ifj. Kádbéő Gergely.
Ifj. Tiltscher Ede.
Orel Dezső.
Lázár Zakariás.
Ifj. Geringer Ferencz.

ÉN CSILLAG ANNA

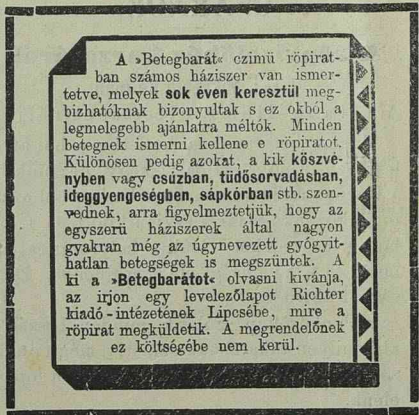
185 centimeter hosszú óriási Loreley-hajammal, ezerekre menő köszönő iratokkal bizonyítottam be, — melyek mindenkinnek rendelkezésére állanak — hogy az általam kitalált kenőcs, mint legbiztosabb szer, mindennemű hajbetegségek és hajhullás ellen, a hajnöves előmozdítására, a hajbőr erősítésére, fejköszvény, korpaképződés és kopaszkodás, ugy bajusz és szakáll gyérsege ellen bámulatos eredménnyel használtatt. Bizonyítványok a szer elemzéséről a leghíresebb szakférfiak részéről rendelkezésre állanak.

Egy tégely ára 50 kr, 1 frt, 2 frt, használati utasítással együtt. Postai utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése mellett a világ minden részébe megküldetik

Csillag és társa gyárából.

Budapest, VI. királyutca 26. sz.

Kézdi-Vásárhelyt kapható Kovács Ferencz gyógyszer-tárában, valamint Magyarország jelentékenyebb gyógyszer-táráiban. 6—20

HIRDETMEY.

Mészáros Szócs Dániel és nője Bede Mária tulajdonát képező kőház alsó része, mely áll 2 szoba, 1 kamara, 1 pincze, s a mellette lévő faház 4 szoba, 1 kamara, 1 pincze, istálló és szinallal együtt 1886. évi április 24-étől haszonbérbe adandó. Bővebben tulajdonossal értekezhetni. 1—3

Pain-Expeller
Lőrgolyóval
a valódi és az a készítmény, mely által a köszvény és csúsz esetében az ismeretes meglepő gyógyeredmények értek el. E reg jonak bizonyított háziaszer 40 és 70 kr. a legtöbb gyógyszer-tárában* kapható. Fő-műtár: Gyógyszertár az arany országhoz, Prága, Alstadt.
* Budapest Török J. gyógyszer-tárában. Kovásznán Gáspár gyógyszer-tárában. Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában.

Sz. 408. tkkvi
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a csikszépvízi örmény szertartású szentháromság segélyegylet végrehajtónak özv. Szentpéteri Gergelyné és Szentpéteri János végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő, Csik-Szépvíz, Csik-Szentmihály, Csik-Szentmiklós és Csik-Vacsárcsi községek területén fekvő s ugyanezen községek telekjegyzőkönyveiben felvett következő ingatlanoknak végrehajtást szenvedettek jutalékára, még pedig: a csikszépvízi 172. sz. tjkvben felvett ingatlanoknak kétharmad részére, u. m. a 289. hr. sz. épületes belső telek kétharmada 80 frt, az 1026., 1027. hr. sz. a. szántó kéth. 35 frt, 1403., 1404. hr. sz. sz. szántó 20 frt, 1480. hr. sz. a. 10 frt, 1482. hr. sz. a. szántó 12 frt, 3960., 4048. hr. sz. a. erdő és kaszáló 100 frt, 3960., 4046. hr. sz. a. erdő és kaszáló 200 frt, 3960., hr. sz. a. erdő és kaszáló 40 frt, 3960., hr. sz. a. erdő és kaszáló 80 frt, 5237., 5238., 5238. hr. sz. a. 80 frt, 7217-től 7221. hr. sz. a. erdő és kaszáló 80 frt, 7739., 7740. hr. sz. alatti szántó és legelő kétharmada 50 frt, 7885., 7886. hr. sz. a. szántó és legelő 40 frt, 8311. hr. sz. a. szántó és legelő 8 frt, 8575. hr. sz. a. szántó és legelő 16 frt, 8613. hr. sz. a. szántó és legelő 4 frt; a csikszentmiklósi I. r. 40. sz. tjkvbeni ingatlanok kétharmada: 79., 80. hr. sz. a. kert 40 frt, 237. hr. sz. a. kert 20 frt, 2564. hr. sz. a. szántó 10 frt, 2693. hr. sz. a. szántó 14 frt, 3200. hr. sz. a. szántó 50 frt, 3264. hr. sz. a. szántó 15 frt, 3293. hr. sz. a. szántó 20 frt, 3329., 3330., 3331. hr. sz. a. szántó 40 frt, 3512., 3513. hr. sz. a. szántó 60 frt, 3571. hr. sz. a. szántó 16 frt; a csikszentmihályi 627. sz. tjkvbeni ingatlanok kétharmada: 5500. hr. sz. a. szántó 15 frt, 5544. hr. sz. a. szántó 25 frt, 13., 763., 13764., 13765., 13813. hr. a. kaszáló 100 frt; a csikszentmiklósi I. r. 496. sz. tjkvbeni ingatlan fele része: 3509., 3510. hr. sz. a. szántó 9 frt; a csikvacsárcsi 375. sz. tjkvbeni ingatlanok fele része: 1749. hr. sz. a. szántó 20 frt, 1752. hr. sz. a. szántó 15 frt, 2154. hr. sz. a. szántó 6 frt, 2181. hr. sz. a. szántó 10 frt, 2192. hr. sz. a. 25 frt, 2202., 2203. hr. sz. a. 40 frt, 2270., 2271. hr. sz. a. 50 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi február hó 15-ik napjának délelőtti 10 órakor Csik-Szépvíz s folytatólag Csik-Szentmiklós, Csik-Szentmihály és Csik-Vacsárcsi köz-

ségekben, a községek házainál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak Csik-Szeredán, 1885. októ-ber 17. tartott üléséből.

Haszonbéri hirdetmény.

Nyujtód községében szántó, kaszáló és belsőségből álló, gazdasági épületekkel ellátva levő 115 köböl férjű birtok 6 évre kiadó. A feltételek iránt értekezhetni megbízott Dr. Szacsavay Gyula ügyvéddel K.-Vásárhelyt.

Árverési hirdetés.

A sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely-Mikó kollegium **bodzai italmérési joga** és ehez tartozó épület folyó 1886-ik év február 7-én d. e. 10 órakor a kollegium helyiségében 1886. április 24-től számítva hat évre nyilvános árverésen bérbe fog adatni a fennírt árverés napjáig benyújtható zárt ajánlatok tekintetbevételével. A zárt ajánlatok alattírtához nyujtandók be, kinél a bérleti feltételek is mindennap 11—12 óráig megtekinthetők.

S.-Szt-György, 1886. január 2.

Bodor Domokos,
inspector-professor.

2—3

Kölcsön

6% és 5%-ra.

Minden önjogu személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, u. m.: háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok, stb. kaphat közbenjöttöm után egy fővárosi hitelszövetkezet-től 100 frttól 1000 frtig 50 hó alatt postautalvány után visszafizetendő 6 százalékos személy-hitel-kölcsönt. Minden 100 frt kölcsön-összeg havi 2 frt betéttel törlesztet-
hető.

5%-os bank-kölcsön

közvetítették 2000 frttól kezdve 1.000.000-ig földbirtokra, esetleg jó anyagtól épült városi házakra 25 évre 2 1/2% tőketörlesztéssel, vagy 40 évre 1% tőketörlesztéssel. Ház-kölcsönnél megállapítandó becslési költség előre leteendő.

Termények, tőzsdei értékpapírok, részvények stb. elvállaltatnak szerény díjazás mellett eladás, esetleg előleg beszerzése végett.

Ügynökök tisztességes provísió mellett működésre felkéretnek.

Válasz és portókötség fejében 30 kr levélbélyegben kéretik, e díj nélkül válasz nem adatik.

2—7

Pollák János

bizományi és ügynöki irodája,
Budapest, VII. csömöri-ut 37. sz. I. em.